

*Barcelona
gaat zwemmen*

Barcelona

BORN TO BE DIFFERENT

Kijkgenot in een
gebouw als
een snoeppot

SPECTACULAIR
IS EEN UNDERSTATEMENT

eerst
BESPOT
later
BEWONDERD

- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11

PRAATGELEGENHEDEN

in de
schaduw
van de
wind

*Wonderbaarlijk
sprookjesachtige bouwkunst*

**MET
UITNEEMBARE
KAART**

Barcelona

Uitgeverij ANWB

Inhoud

Het belangrijkste eerst

Dit is Barcelona

Barcelona in cijfers

Wat is waar?

Kodakmoment

Kijk eens achter de façade!

Gewoon omdraaien!

Lekker hapje

Het kompas van Barcelona

15 manieren om je onder te dompelen in de stad

1

Een feest voor de zintuigen – **Boqueria-markt**

2

De dooier van het ei – **Barri Gòtic**

3

Het historische hart – **van kathedraal tot Plaça Sant Jaume**

4

De stad en de zee – **oude haven en nieuwe stranden**

5

Levenskunst en kunstzinnig leven – **El Born**

6

De toonladder op – naar het **Palau de la Música Catalana**

7

Overdaad als principe – **Sagrada Família en Hospital de Sant Pau**

8

Nog meer Gaudí – **art nouveau aan de Passeig de Gràcia**

9

Het dorp in de stad – **Gràcia**

10

De schone schijn van scherven – **Park Güell**

11

Opgeleukte armoede – **El Raval**

12

Nachtelijke verrassingen – **Sala Apolo & Co.**

13

Op de magische berg – **hoogtepunten op de Montjuïc**

14

Miró Miró – **Fundació Miró**

15

Voetbaltempel – **Camp Nou**

Museumlandschap van Barcelona

Renaixenca – de wedergeboorte van Catalonië

Pauze, even rebooten

Overnachten

Eten en drinken

Winkelen

Uitgaan

Reisinformatie

Hoe zegt u?

Register

Fotoverantwoording

Colofon

Herinner je je deze nog?

Het belangrijkste eerst

Je bed uit!

Vroeg opstaan is geen wondermiddel tegen lange wachtrijen voor de Bus Turística of de topmusea, maar wel een beproefde methode om vooraan in de rij te belanden: wie 's morgens om 9 uur ter plaatse is, heeft het goed voor elkaar.

Bus in plaats van metro

Met mobiele navigatie is je bestemming ook goed per lijndienstbus te bereiken, en je ziet tegelijk meer van de stad dan met de metro. Vooral in het weekend, als er minder auto's rijden, neem ik liever de bus. Voor metro en bus gelden dezelfde tickets. Het voordeligste zijn de 10-rittenkaarten of meerdagentickets.

Andere Ramblas zoeken

Op de beroemde Ramblas in het oude centrum is het vaak zo druk, dat flaneren hier meer lastig dan leuk is. Sfeervolle alternatieven zijn de haast dorps aandoende Rambla del Raval en de Rambla de Poblenou. In Raval zie je honden met een sjaaltje om en mensen met piercings lopen, in Poblenou oudere dames, die zich voor hun wandeling op de Rambla optutten in een blouse met ruches.

Xurros en xocolata

Dat gezondheidsfanatici hierover hun hoofd schudden, neem ik in Barcelona graag op de koop toe. Anders zou ik de vele heerlijkheden vol dierlijke vetten (*botifarra, chorizo!*) en alle zoetigheden aan me voorbij moeten laten gaan. En: mijn consumptie van *xurros* draagt eraan bij dat de kleine oude frituurkramen (zie ook) blijven bestaan.

Het overzicht houden

Je kunt Barcelona eenvoudig, maar toch spectaculair van bovenaf aanschouwen vanaf de uitzichtpunten op de bergen Montjuïc en Tibidabo, en ook vanaf de torens (Sagrada Família) en daken (La Pedrera) in de binnenstad. De kabelbaan Funicular de Montjuïc brengt je naar de omringende bergen. Vertrek parallel aan het metrostation (met metroticket).

Hotspots voor fietsers

Zo bijzonder als het klinkt voor een wereldstad waar je zelfs je auto kunt laten zegenen: met name het centrum van Barcelona is erg geschikt voor fietsers. Smalle steegjes, geen hellingen en het regent er zelden. Hotspots zijn de strandpromenade naar het noorden, met uitstapjes naar Barceloneta en Poblenou, het Park Ciutadella en de nabijgelegen wijken Born en Ribera.

Stel je een bonbonnière van 20 m hoogte en 40 m lengte voor. Misschien heb je dan een beeld dat het silhouet van het Palau de la Música Catalana benadert. Dit is uitbundige Catalaanse art nouveau, een vuurwerk van kleuren, vormen en materialen. Het is het mooiste om het gebouw tijdens een concert te ervaren, maar ook zonder muziek – met een rondleiding – is het indrukwekkend.

Op het plein

Vooraf in de Barri Gòtic is het ene plein nog mooier dan het andere. Met caféterrassen of zonder, hier wil iedereen langer blijven. Mijn favorieten: Plaça del Pi, Plaça del Rei, Plaça de Sant Felip Neri en Plaça Reial.

Voorpret

Als je naar Barcelona gaat, kijk dan eens of de Mercat de Sant Antoni met zijn fraaie 19e-eeuwse hal na jaren van restauratie eindelijk weer geopend is (www.mercatdesantantoni.com).

Barcelona is opwindend en spannend, maar vaak ook hectisch en luidruchtig. Wanneer het mij te veel wordt, ontspan ik mij 's morgens om 8 uur bij een strandwandeling, om 11 uur in de bar in de kloostergang van het Convent de Sant Agustí in Born, en 's avonds in de tuinen van Montjuïc. Drie fijne plekken om in rust bij te tanken. Opgeladen en monter kun je dan het stadsgedruis weer in.

Vragen? Ideeën?

Laat het me weten! Mijn adres bij de ANWB:

@ anwbmedia@anwb.nl

Dit is Barcelona

Met de Olympische Zomerspelen in 1992 herrees Barcelona definitief als een feniks uit zijn as. De 'as', dat waren de 38 jaren van grauw franquisme, toen de stad op bevel van bovenaf aan de verwaarlozing werd overgeleverd. De 'feniks' was een generatie van jonge democraten en cultuurbewusten, die Barcelona nieuwe glans gaven. Tussen 1985 en 1995 kreeg de stad schoon zeewater, een vier kilometer lang stadsstrand en vele parken en groene zones. Gebouwen en stadswijken werden gerenoveerd en talloze nieuwe bars, cafés, restaurants, musea en theaters werden geopend. Sinds de tweede helft van de jaren 90 speelt Barcelona weer een deuntje mee in het concert van de aantrekkelijkste Europese metropolen.

Trotse hoofdstad

Bovenal is Barcelona tegenwoordig de hoofdstad van Catalonië. Het is de zetel van de nationale regering en het toneel van grote demonstraties, waarbij op de nationale feestdag (11 september) al jarenlang meer dan een miljoen mensen de nationale onafhankelijkheid van Catalonië eisen. In de herfst van 2016 was daarbij volledig onduidelijk welke kant het met deze belangrijke vraag op zou gaan: in de richting van een kleine onafhankelijke splinterstaat buiten de EU of naar het verder uitbouwen van de regionale privileges binnen de Spaanse staat? Antwoorden laten nog op zich wachten. Overal waar Catalanen met elkaar spreken, is het te horen: de officiële, na het regime van Franco heroverde nationale taal is het *Català*. Als eerste taal worden alle lessen in de scholen in het Catalaans gegeven. Spaans (*Castellano*) wordt in Catalonië wel geaccepteerd en ook door veelgelezen regionale kranten zoals 'La Vanguardia' gebruikt.

Zelfbewust of arrogant?

Let eens op de lichaamshouding van de mensen in de bus en in de bar, op straat en op de pleinen van Barcelona. Onder de lokale bevolking zul je nauwelijks gebogen staande mensen zien. Borst naar voren, hoofd omhoog – vol spreekwoordelijke Spaanse trots, zelfs als Catalaan. Enerzijds doet het weldadig aan, dit zelfbewustzijn, omdat het verband houdt met alertheid, humor, empathie en levensvreugde. Het heeft echter ook een keerzijde. Wanneer de nationaalbewuste Catalaan de taxichauffeur, die wellicht uit Andalusië afkomstig is, vanwege zijn gebrekkige Catalaans afsnauwt, dan komt dit zelfbewustzijn op

mij over als arrogant en als overblijfsel uit de feodale tijd. Ik ben erg benieuwd naar de reactie van de Catalanen op het oordeel van het Spaanse Grondwettelijk Hof, dat op 20 oktober 2016 het sinds 2010 in de regio Catalonië van kracht zijnde verbod op stierengevechten als onrechtmatig verklaarde.

Designstad Barcelona

Het straatmeubilair, de inrichting van musea en concertzalen en de etalages van de mode- en meubelzaken verraden het: in Barcelona huist een bijzondere scheppingskracht. Wat in de jaren 90 als 'Diseny Barcelonès' tot een merk werd, heeft zijn wortels in de tijd van het modernisme. In die periode waren Gaudí en zijn collega's niet alleen aan het werk als beroemde architecten, maar als allroundkunstenaars. Soms loopt er een rechtstreekse familiale lijn van deze 'art-nouveaudeSIGNERS' naar de grote ontwerpers van nu. Een voorbeeld is de in 1940 geboren architect Lluís Domènech i Girbau. Als achterkleinzoon van de modernistische architect Lluís Domènech i Montaner behoort hij tot de generatie die in de jaren na de Franco-dictatuur eraan bijdroeg de vervallen stad weer toonbaar te maken. Ook Oscar Tusquets, die voor Alessi werkte en voor enkele chique restaurants in Barcelona het interieur ontwierp, kan zich op zijn afstamming van de creatievelingscene van het modernisme beroepen.

Vanaf het Park Güell genieten van het schitterende uitzicht over de stad helemaal tot aan zee – 's morgens voor 8 uur kan dat zelfs zonder entreegeld te betalen.

Te veel is te veel!

Momenteel bezoeken jaarlijks een kleine negen miljoen toeristen Barcelona. Daar

zijn de honderdduizenden cruiseschippgasten en Spaanse binnenlandse toeristen nog niet in meegeteld. Het aan de hoogtijdagen verbonden voordeel van inkomsten toont echter steeds duidelijker zijn nadelen voor de leefkwaliteit van de inwoners. Jaarlijks schijnen er vijftigduizend bussen vol toeristen langs de Sagrada Família te rijden. Veel strandtoeristen gaan in zwembroek of bikini de supermarkten van de nabijgelegen wijk Barceloneta binnen. Bakkerijen en kleine kruidenierswinkeltjes, die voor de dagelijkse boodschappen dienden, werden vervangen door boetieks of voetbal-fanshops. Ada Colau, die in 2015 als hoofd van de buitenparlementaire oppositie tot nieuwe burgemeester van Barcelona werd gekozen, beloofde de Barcelonezen de stad voor haar burgers terug te zullen veroveren. Tot een van haar eerste ambtshandelingen behoorde een moratorium voor de hotelbouw.

Barcelona in cijfers

0034-93

is het landnummer van Spanje met daarachter het netnummer van Barcelona.

2,5

miljoen cruiseschippassagiers hebben in 2014 Barcelona bezocht, een topaantal binnen Europa.

3,2

miljoen inwoners woonden in 2015 in de agglomeratie Barcelona, 1,6 miljoen in de stad.

4,50

euro kost de ca. 40 minuten durende rit met de metro van de luchthaven naar het centrum van de stad.

16,4

miljoen overnachtingen werden in 2014 geregistreerd in Barcelona, meer dan driemaal zo veel als in 1994.

20

graden is de gemiddelde zee-waertemperatuur aan de kust voor Barcelona.

26,5

procent van de Spaanse creditkaartomzet wordt in Barcelona gemaakt; meer dan in enige andere plaats in het land.

37,5

miljoen passagiers werden in 2014 geteld op de luchthaven El Prat, die daarmee op de 9e plaats in Europa stond.

78

roltrappen zijn er in Barcelona in de openbare ruimte, vooral in de bergachtige wijken Montjuïc, Carmel, Horta en Sarrià.

130

hectare aan voetgangers- en flaneerzones heeft Barcelona maar liefst, een oppervlakte zo groot als 260 voetbalvelden.

134

jaar wacht de Sagrada Família op haar voltooiing. Ter vergelijking: de piramides in Egypte werden in 20 jaar gebouwd.

200

verkeerslichten werden in de jaren 60 al aan de kruisingen van de Plaça Urquinaona in het centrum van de stad geteld. Hoeveel het er nu wel niet zullen zijn?

200

kilometer aan fietspaden zijn in Barcelona aanwezig. Dit is duidelijk minder dan in Amsterdam (767 km), maar toch is het leuk om in Barcelona op de fiets te stappen.

3500

mensen per uur maakten de Portal de l'Angelín in 2014 tot de meest belopen straat in Spanje.

140.000

leden telde FC Barcelona in 2016, alleen FC Bayern München (284.000) en Benfica Lissabon (157.000) hebben er meer.

155.000

bomen staan er in de stad, de meeste werden op de Montjuïc gekweekt.

9
monumentale gebouwen in Barcelona staan op de UNESCO Werelderfgoedlijst.

Wat is waar?

In vogelperspectief en vanaf de haven bekeken, kun je het centrum van Barcelona met een vlinder vergelijken. De Ramblas vormen het lijf. De wijken Raval, Sant Antoni en Poble Sec stellen de linker voor- en achtervleugels voor, de Barri Gòtic en de wijken Born en Ribera de rechtersvleugels. De lichaamsdelen van de vlinder worden door vele stegen doorsneden. Als doorgaande- en begrenzendende wegen dienen de Via Laietana aan de rechterzijde en de Avinguda del Paral·lel langs de wijk Raval. De binnenstad wordt in het zuiden afgesloten door de berg Montjuïc, in het westen door de Collserola-bergen en in het noorden door de Riu Besòs.

Barri Gòtic en Ciutat Vella

Voor de mooiste kennismaking met de stad kun je het beste eerst door de straatjes van de **gotische wijk** (M kaart 2, B/C 1-3) slenteren. In het historische centrum van Barcelona zorgen oude muren, kleine stegen en intieme pleinen voor een gevoel van overzichtelijkheid en rust. Met de kathedraal, de joodse wijk, middeleeuwse paleizen en patio's, kleine antiekwinkels en bars, het politieke centrum van de **Plaça Sant Jaume** en de **Plaça del Rei** als hart kun je hier veel historische wortels van de stad tegelijk ontdekken. Niet voor niets hebben de bewoners het over het *rovell de l'ou*, de dooier van het ei, als ze hun Barri Gòtic beschrijven. Als je verder afdaalt laat de steegjeswereld van de **Ciutat Vella** (M kaart 2, B/C 3-5), zien hoe dicht de tegenstellingen in deze metropool bij elkaar kunnen liggen: ondanks de saneringen van de afgelopen jaren heerst er in veel huizen zichtbaar armoede. Deze heeft zich ook uitgebreid naar de **Plaça Reial** die de hogere burgerij omstreeks het midden van de 19e eeuw liet aanleggen.

Het zou jammer zijn om een bezoek aan Barcelona te beperken tot het centrum en de wijk Eixample. **Gràcia** is vol leuke verrassingen, **Barceloneta** ademt zeelucht en drank, in **Poblenou** zijn van industriële hallen ateliers gemaakt. Rijd 's avonds eens langs de **Plaça de la Concòrdia** met het mooie Fragments Café. De dorpse sfeer die hier midden in de wereldstad heerst zal je verwonderen en betoveren.

La Ribera

De pas in de 14e eeuw in de stad opgenomen wijk (M kaart 2, D/E 2-5) grenst aan de overkant van de grote doorgaande weg Via Laietana aan de Barri Gòtic. Ambachts- en kooplieden hadden in dit stadsdeel hun onderkomen en hebben luisterrijke paleizen achtergelaten. Ze zijn geconcentreerd in de kleine 'Picassostraat' **Carrer Montcada**. Beneden de Carrer de la Princesa is de wijk in de volksmond tot **Born** omgedoopt, wat verwijst naar de grote gelijknamige historische markthal. Dankzij het **Palau de la Música Catalana**, het **Museu Picasso**, de kerk **Santa Maria del Mar**, bezienswaardige galleries, de modezaken en delicatessenwinkels en gezellige cafés, is La Ribera overdag even interessant als 's avonds met zijn talrijke bars en restaurants.

El Raval

De beroemde Ramblas vormen de grens tussen de oude stad en El Raval (M E 5-7), waar achter de **Drassanes**, de middeleeuwse scheepswerven, ooit de kloosters, ziekenhuizen, scholen en armenhuizen het stadsbeeld bepaalden. In de 19e eeuw ontwikkelde zich hier een mengsel van uitgaanswijk (Paral.lel) en armoedige achterbuurt. Het imposante, door Richard Meier ontworpen gebouw van het **Museu Nacional d'Art Contemporani** gaf in de jaren 90 El Raval de impuls tot een opleving en hoop op een betere toekomst.

Montjuïc

De Montjuïc (M A-D 5-7) is een soort 'magische berg' die bij veel Barcelonezen geliefd is als doel voor een uitje op de zondag. Cultuurliefhebbers vinden er fantastische musea en kunstcollecties, met name de **Miró-stichting**, het **Nationaal Paleis** en het expositiegebouw **CaixaForum**. Wie van natuur houdt, kijkt zijn ogen uit in de grote parken, sportievelingen kunnen er fietsen, joggen en zwemmen.

Oude stadshaven, nieuwe stranden

Rondom de oude **stadshaven** (M F/G 7) vind je een groot aquarium en een niet zo interessant winkelcentrum. Meer bijval krijgen de de oude visserswijk **Barceloneta** (M F-H 7/8) en de **strandzone**, die zich kilometers ver naar het noorden uitstrekt.

Eixample en Gràcia

Het woord Eixample betekent 'uitbreiding' en verwijst naar de oorsprong van deze wijk: in de 19e en het begin van de 20e eeuw groeide de bovenstad van Barcelona buiten haar grenzen dankzij de bouw van talrijke prachtige gebouwen in de stijl van het modernisme. Vandaag de dag gaat Eixample naadloos over in het vroeger zelfstandige stadsdeel Gràcia (M C-H 1-4). Tot de hoogtepunten van de wijk behoren de **Sagrada Família** en het **Park Güell**.

Kodakmoment

Kijk eens achter de façade!

Niet alleen hier, bij Gaudí's Casa Batlló, is een blik achter de voorgevel de moeite waard. Overal wachten patio's, binnenhofcafés, romantische arcades, knusse kamers en schitterende zalen op ontdekking – allemaal niet van buiten te zien en heel onverwacht. Waag ook eens een blik van boven naar omlaag: de stadsbergen Montjuïc en Tibidabo, maar ook die torens en daken van de binnenstad bieden imposante uitzichtpunten.

Gewoon omdraaien!

Eeuwenlang leefde Barcelona met de rug naar de zee toegekeerd. Zwemmen was iets voor vissen en dobberen voor schepen, niet voor mensen. Zonnebaden bestond niet. Bovendien diende de zee als groot riool voor industrieel afvalwater. Dat veranderde dankzij de Olympische Zomerspelen van 1992: vier kilometer nieuw stadsstrand, schoon water, beachparty's van 's morgens tot 's nachts. Sinds deze omslag leeft Barcelona met het gezicht naar zee gekeerd.

Lekker hapje

Sinds mijn moeder in 1978 tijdens haar eerste bezoek aan Barcelona de tapas had leren kennen, was dit voor haar 'die stad met de lekkere hapjes'. En ook de Barcelonezen zelf zijn er dol op, zoals duidelijk wordt in de talloze tapasbars: 'tapear con amigos' is vrij vertaald een 'kroegentocht met vrienden, waarbij het niet alleen om het drinken gaat'.

Het kompas van Barcelona

1

Een feest voor de zintuigen – Boqueria-markt

Acht van de tien Barcelonabezoekers noemen de Boqueria-markt aan de Ramblas als een van de hoogtepunten van de stad. De markthal is al vaak tot mooiste levensmiddelenmarkt van de wereld gekroond. Met zijn overvloedige uitstallingen van groenten, fruit, kaas, vis en vlees en met zalige tapas, kent de Boqueria rond het middaguur helaas ook een overvloed aan toeristen. Het is daarom slimmer om rond negen uur te komen en op de markt te ontbijten.

In de Boqueria-markt wordt veel gefotografeerd, veel geproefd, veel bewonderd – en veel gestolen. Verlies dus in je enthousiasme je rugzak, tas of broekzak niet uit het oog!

Als zoet voorafje van het bezoek aan de markthal is het de moeite waard om een blik te werpen in de vitrine van **Pastelería Escribà** aan de Ramblas direct naast de markt in de richting van de haven. Je herkent de traditionele banketbakkerij meteen aan de bonte art-nouveaufaçade van de Antigua Casa Figueras. Achter de gevel wachten de lekkernijen van Antoni Escribà, meervoudig patisseriekampioen van de stad. Hij won deze titel met creaties als de *rambla* (biscuit-chocoladetruffel) en opende met de Xiringuito Escribà (zie ook) een strandrestaurant (paella!) in de omgeving van de Olympische haven.

‘Sant Josep’ of ‘Boqueria’ – het is om het even

Het grote embleem op de uitbundig vormgegeven façade draagt beide namen van de **Markt** . ‘Sant Josep’ was al de naam van het karmelietenklooster, dat hier tot 1835 stond. En ‘La Boqueria’ was de naam van een nabijgelegen stadspoort, waar al in de 13e eeuw kraampjes met vlees zouden hebben gestaan. De met het vlees verbonden naam is uiteindelijk de gebruikelijkste geworden. Interessanter dan de naam is het gebouw dat nu meer dan driehonderd marktkramen huisvest. Het werd in 1914 opgeleverd en behoort met zijn filigranen ijzeren gewelf tot de vele bouwwerken in het stadsbeeld die herinneren aan de opkomst van de industriëlen. Met enige aandacht voor de esthetiek van de ijzerconstructie uit de late 19e en vroege 20e eeuw geniet je nog meer. Dat geldt ook voor de Mercat del Born uit 1878, tegenwoordig een groot cultureel en archeologisch centrum, en voor de Columbuszuil, de metro-ingangen, fontein, banken en lantaarns in het oude centrum.

► LEESVOER

De Barcelona-misdaadromans van Manuel Vázquez Montalbán over de detective en fijnproever **Pepe Carvalho** werden in 1997 bekroond met de Premio Nacional de las Letras Españolas, Spanje's meest prestigieuze literatuurprijs. Onder meer vanwege het verweven van levenskunst (eten, drinken, koken) in zijn verhalen. Enkele titels uit deze detectiveserie zijn ook in het Nederlands verschenen: **Voetbal is oorlog: buitenspel in Barcelona**, waarin de speurder wordt ingehuurd door FC Barcelona om een met de dood bedreigde jonge spits te beschermen (1996, Signature Nieuwegein), **Tango in Buenos Aires** en **Tahiti ligt bij Barcelona**.

Wanneer je tijdens het struinen over de markt iets wilt eten of drinken, kun je het beste gebruikmaken van het aanbod bij de marktkramen. Een afrader zijn de vaak veel te dure restaurantjes aan de rand van de markt. Voor een biertje of frisdrank berekenen zij vaak tot wel € 8.

De glimlach van de markt

Als auteur kom ik regelmatig in Barcelona om research te doen. In de afgelopen

jaren ben ik hier meestal met de fiets op pad, omdat je dan in allerlei kleine straatjes komt en overal even kunt stoppen. Een van mijn aangenaamste plichten is dan om te zien hoe het met Juanito (Joan Bayén) gaat. In februari 2016 werd de bekende eigenaar van tapaskraam **Pinotxo** ① (Stand 466) geëerd met een stadsprijs, omdat hij al 75 jaar lang zijn gasten heerlijke tapas aanbiedt en de grote chef-koks tipt bij welke marktkramen ze het beste dagaanbod hebben. De dag waarop hij geboren werd schetst hij als volgt: 'Ik werd ergens meer dan tachtig jaar geleden geboren. Het was 's ochtends om vier uur. Toen ben ik op pad gegaan, om mijn zaak in de Boqueria stipt om zes uur te kunnen openen.' Zulke uitspraken en zijn innemende glimlach hebben Juanito zelfs tot op tv gebracht. Als absolute hoogtepunt van zijn lange leven noemt hij 25 juli 1992. Op die dag mocht hij in het kader van de Zomerspelen in Barcelona de fakkel met de Olympische Vlam vanaf de Columbuszuil over de Ramblas helemaal tot de Plaça de Catalunya dragen. Dit verhaal serveert hij met een traan en een *tallat* (espresso met een scheut melk).

Markten en begraafplaatsen vertellen de geschiedenis van de stad

De Boqueria-markt heeft met zijn uitgesproken kleuren, geuren en smaken een vaste plaats gekregen in alle hedendaagse romans die in Barcelona spelen. **Manuel Vázquez Montalbán** (1939-2003) liet zijn detective Pepe Carvalho, die even graag kookt als zijn schepper, vaker bij de vis- en vleeskramen van de grote hal opduiken dan op alle andere locaties waar zijn detectiveromans zich afspelen. Door zijn onbuigzaamheid zat de communist Vázquez Montalbán in de jaren van de Franco-dictatuur meermaals in de gevangenis, maar door zijn voorliefde voor goed eten zat hij tot aan zijn dood vaker in het vlak bij de markt gelegen eethuis Casa Leopoldo (Carrer Sant Rafael, 24). Jammer dat zowel de oprechte levensgenieter als het restaurant er niet meer zijn. Een klein plein in de wijk Raval, dicht bij de voormalige locatie van Casa Leopoldo, werd postuum naar Vázquez Montalbán vernoemd – een mooi gebaar.

INFORMATIE EN OPENINGSTIJDEN

Ramblas 91, ma.-za. 8-20 uur.

ETEN EN DRINKEN EN HAM IN OVERVLOED

Pastelería Escribà ①: Rambla de les Flors, tel. 933 01 60 27, dag. 9-22 uur. Behalve bij **Pinotxo** ① (stand 466) hebben ze ook heerlijke tapas bij **Quim de la Boqueria** ② (stand 606).

Alles draait om ham bij **Can Vila** ② (stand 162), **Marcos** ③ (stand 886) en buiten de markthal bij **Jamón Experience** ③, Rambla de les Flors, 88, www.jamonexperience.com, dag. 10-22, za. tot 23 uur.

KOOKWORKSHOPS

De marktleiding biedt kookworkshops aan (www.bcnkitchen.com/en, zoals 'Tapas en voorgerechten', € 50

p.pers.). Bij andere aanbieders kopen de cursisten samen alle ingrediënten in de Boqueria, om die vervolgens in een nabijgelegen keuken te bereiden (bijv. www.getyourguide.de, paella-workshop € 32).

Uitneembare kaart 2 A 1/2 | Metro Liceu

Waar te beginnen? Het aanbod in de Boqueria is zo rijk en verleidelijk dat de zintuigen gemakkelijk in de war raken.

Heb je zin om nog meer **stadsmarkten** in andere wijken te bezoeken? Aantrekkelijk zijn vooral de markten La Llibertat (Gràcia), Sant Antoni (de restauratie moet in de herfst van 2017 afgerond zijn), La Barceloneta en Santa Caterina (www.mercatsbcn.com).

Volgens **Josep M. de Sagarra**, een ander schrijver uit Barcelona, zijn het vooral de markten en begraafplaatsen die het karakter van een stad aan een buitenstaander onthullen. De weelderige uitstallingen tonen wat hier wordt verbouwd, gekookt en gegeten. Het drukke geklets bij de kramen en het serviesgekletter in de bars van de markt getuigen van het temperament van de Catalanen. Kleding en lichaamstaal bij de kramen met zee kreeft en oesters zijn anders dan die waar de bonen en aardappels over de toonbank gaan. En je herkent er ook al snel de actuele trends: aan de tapaskramen worden meer groentetapas verkocht dan tien jaar geleden, bij de niet-vegetariërs staan de beste hamsoorten hoog op de lijst – zoals je zelf kunt ervaren bij de hamkraam **Can Vila** 📍 (Stand 162) of bij **Marcos** 📍 (Stand 886). Bij de hamboetiëks, die de stad sinds een paar jaar rijk is, kost een dergelijk genot niet minder.

Het klinkt zo eenvoudig: 'tomaat'. In de kramen van de Boqueria ligt een ware hoorn des overvloeds aan soorten, vaak met exotische namen. Al eens 'stierenkloten' geproefd?

Wat staat er op een Catalaans boodschappenlijstje?

Tijdens een wandeling langs de kramen is goed te zien wat er in de Catalaanse boodschappenmandjes en later op tafel komt. Vaak zijn het dikke bonen, reuzel en de typische worst die je nodig hebt voor de bereiding van het nationale gerecht *mongetes amb botifarra*. In de hal zijn ook de nodige groentes, de

aardappelen en het vlees te vinden voor de populaire eenpansmaaltijd *escudella i carn d'olla*. De huisvrouwen tasten wat dieper in de buidel als ze langoesten en kip moeten kopen om *llagosta amb pollastre* klaar te maken. Voor de saus die daarbij hoort, de *suquet*, hebben ze nog ettelijke andere ingrediënten nodig. Bij de tomaten, het basisingrediënt, komen nog kaneel, saffraan, peper, Provençaalse kruiden en een beetje cacao. Wie een *picada* wil bereiden, heeft knoflook, gehakte amandelen en peterselie op het boodschappenlijstje staan. Deze saus past het best bij de *llobarro* (wolfsbaars) van de kraam ernaast. Als je in een boodschappentas tomaten, aubergines en pompoenen bij elkaar ziet, dan schaft de pot de Catalaanse saus *samfaina*, in de regel de begeleiding van gebraden vlees.

Hier loopt je het water in de mond: La Boqueria.

→ OM DE HOEK

Tegenover de hoofdingang van de markt lonkt de **Jamón Experience** ③, naar eigen zeggen de 'grootste hamwinkel van de wereld'. Een paar meter verderop richting de haven heeft **Joan Miró** zichzelf in 1976 vereeuwigd met een groot **straatmozaïek** op de Ramblas.